

Verrijking CBG databank familienamen

Sinds kort bevat de CBG Familienamenbank gegevens uit het omvangrijke ‘Woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk’. Een belangrijke toevoeging, waarvoor het CBG de samensteller, Dr. Frans Debrabandere, zeer erkentelijk is.

De website CBG Familienamen bevat meer dan 320.000 Nederlandse familienamen, met onder andere informatie over het aantal keer dat een naam voorkomt, de spreiding over Nederland, en een analyse en verklaring van de naam. Met dank aan de Belgische filoloog Dr. Frans Debrabandere hebben we daar nu de lemma's uit het ‘Woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk’ aan toe kunnen voegen.

Dit is om twee redenen een belangrijke toevoeging. Enerzijds werden in België eerder en meer dan in de noordelijke Nederlanden achternamen aangetroffen. Anderzijds heeft er een niet geringe noordwaartse migratie plaatsgevonden (veelal protestanten op de vlucht voor vervolging), waardoor niet alleen taalkundige overeenkomsten voorkomen, maar ook concrete naamsverbanden.

Monumentaal werk

Frans Debrabandere heeft voor zijn naslagwerk een schat aan bronnen met naamsvermeldingen ontsloten die tot ver in de Middeleeuwen terug reiken. Het woordenboek is voor het eerst in 1993 gepubliceerd. Tien jaar later heeft Debrabandere samen met Dr. Peter de Baets een grondig herziene en vermeerderde uitgave verzorgd, waarbij van genealogische informatie gebruik is gemaakt. Inmiddels is het monumentale naslagwerk van 1359 bladzijden niet meer leverbaar, maar Debrabandere bleef (en blijft!) het manuscript corrigeren en uitbreiden. Het CBG beschikt over de meest recente versie.

Je vindt de koppeling van de Nederlandse namen met de namen uit het Woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk onder de knop ‘documentatie’ bij de betreffende namen in de Familienamenbank. Via de afkorting WFB2 open je de inleiding en de afkortingenlijst van Debrabanderes woordenboek. Wil je inzicht in de kwantitatieve verspreiding van de naam in België, klik dan rechts bovenin je scherm op het icoontje met de kaart van België. Als je dan de familienaam intypt (let daarbij wel op de correcte spelling, mét hoofdletters), krijg je een verspreidingskaartje van de naam te zien.

Zeeuwse namen

CBG Familienamen had al eerder de beschikking over Debrabanderes (nooit uitgegeven) ‘Woordenboek van de familienamen in Zeeland’ (WFZ). Ook de gegevens uit dat naslagwerk vind je terug in de Familienamenbank.

Eerste reeks passagierslijsten Holland-Amerika Lijn online

Ben je op zoek naar passagiers die tussen 1900 en 1969 met de Holland-Amerika Lijn hebben gereisd? Vanaf nu kun je al een deel van de passagierslijsten via WieWasWie en Stadsarchief Rotterdam inzien. Naar verwachting zijn alle lijsten in 2022 beschikbaar voor het grote publiek.

Van 1873 tot ver in de twintigste eeuw vervoerde de Holland-Amerika Lijn (HAL) zakenlui, toeristen en emigranten van en naar Amerika. Tussen 1880 en 1920 maakte circa een miljoen Oost-Europeanen de overtocht naar de Nieuwe Wereld. De HAL had tot in Bulgarije, Letland en Rusland kantoortjes waar kaartjes konden worden gekocht voor de trein naar Rotterdam, de boot naar Amerika en opnieuw de trein naar elk station in de Verenigde Staten.

Nuttige bron

In het kader van een gezamenlijk project van het CBG|Centrum voor familiegeschiedenis en Stadsarchief Rotterdam zijn vrijwilligers van het crowdsourcing-platform Vele Handen druk bezig met het invoeren van de passagierslijsten van de HAL. Een kwart – te weten de lijsten uit de periode 1900 tot 1920 – is inmiddels ingevoerd en toegankelijk gemaakt. Ze vormen een nuttige bron van informatie voor stamboomonderzoekers, historici en andere geïnteresseerden. Zo kun je bijvoorbeeld terugvinden wat de bestemming was, wat er voor de reis is betaald en hoe groot het reisgezelschap was.

Hoe gaat het proces nu in zijn werk? Om te beginnen zijn alle originele passagierslijsten gescand. De vrijwilligers krijgen de scan op hun beeldscherm te zien en nemen de belangrijkste persoonsgegevens over in een formulier. Omdat elke scan door twee verschillende personen wordt ingevoerd en door een derde wordt gecontroleerd, is de kans op fouten klein. De overgetypte gegevens vormen de basis voor de indexen van de passagierslijsten, die ervoor zorgen dat zo'n drie miljoen Amerikagangers via [WieWasWie](http://WieWasWie.nl) en de website van het [Stadsarchief Rotterdam](http://StadsarchiefRotterdam.nl) vindbaar worden.

Bijzondere ervaringen

Een van de vrijwilligers heeft in een radio- en tv-uitzending van RTV Rijnmond verteld over haar ervaringen met het invoeren van de persoonsgegevens, en haar motivatie om mee te werken aan het project toegelicht. "[Toen ik van dit project hoorde, ging mijn Rotterdamse hart open](#)", vertelt vrijwilligster Petra Sjouken.

Projectleider Rob den Braasem van het CBG geeft aan dat iedere vrijwilliger zijn eigen beweegredenen heeft. “De een vindt het een leuke hobby om te puzzelen, de ander heeft voorouders die zijn geëmigreerd, en weer een ander vindt het onderwerp gewoon interessant”, legt hij uit. “Bovendien kun je het thuis doen, in je eigen tijd, en wanneer je er zin in hebt. En het dient een dankbaar doel, want je maakt er veel mensen blij mee, die gebruik kunnen maken van de doorzoekbare lijsten.”

Professor Hugo de Vries reisde op 28-05-1904 van Rotterdam naar New York met de SS Potsdam en publiceerde later dat jaar het boek “Het Yellowstone-Park”.

Professor De Vries en Berlage aan boord

Op het eerste gezicht lijkt het ‘inkloppen’ van gegevens misschien saai, maar de kans bestaat dat je hele interessante dingen tegenkomt. Zoals de overtocht van Dr. Alice Leader, die twee jaar later een van de overlevenden van de ramp met de Titanic zou zijn. Of Professor Hugo de Vries. Hij reisde op 28-05-1904 van Rotterdam naar New York met de SS Potsdam en publiceerde later dat jaar het boek “Het Yellowstone-Park”. Hij was de grondlegger van de moderne evolutiebiologie en is beroemd geworden door zijn mutatietheorie en de door hem geïntroduceerde begrippen mutatie en gen. Je kunt ook zomaar ontdekken dat de architect H.P. Berlage op 12 december 1911 vanuit Amerika naar Amsterdam vertrok, na tijdens zijn inspirerende reis onder de indruk te zijn geraakt van het werk van Frank Lloyd Wright – een gegeven dat nog steeds goed terug is te zien in de stijl van Berlage uit die tijd.

Afronding

De vrijwilligers werken onverdroten voort aan het verder toegankelijk maken van de passagierslijsten. Naar verwachting is het project, dat mede mogelijk wordt gemaakt door [Stichting Droom en Daad](#) en [Cruise Port Rotterdam](#), in 2022 afgerond.

Bron: Centraal Bureau Genealogie.

Ieder jaar worden nieuwe registers met in totaal duizenden akten openbaar, waarmee onze scans in onze database zo snel mogelijk wordt aangevuld. Voor onderzoekers een goed begin van het nieuwe jaar !

Voor geboorteakten geldt een wettelijke termijn van 100 jaar waarna akten pas openbaar worden, voor huwelijksakten geldt 75 jaar en voor overlijdensakten 50 jaar.

Geboorteregisters 1919

- Alphen en Riel en Chaam: 1919
- Baarle-Nassau: 1919
- Berkel-Enschot, Tilburg en Udenhout: 1919
- Diessen en Hilvarenbeek: 1919
- Geertruidenberg: 1919
- Gilze en Rijen: 1919

- Goirle: 1919
- Hooge en Lage Zwaluwe, Made en Drimmelen en Terheijden: 1919
- Moergestel en Oisterwijk: 1919

Huwelijksregisters 1944

- Alphen en Riel en Chaam: 1944
- Baarle-Nassau: 1944
- Berkel-Enschot, Udenhout en Tilburg: 1944
- Diessen en Hilvarenbeek: 1944
- Gilze en Rijen: 1944
- Goirle: 1944
- Hooge en Lage Zwaluwe, Made en Drimmelen en Terheijden: 1944
- Moergestel en Oisterwijk: 1944
- Oosterhout: 1944

Overlijdensregisters 1969

- Alphen en Riel en Chaam: 1969
- Baarle-Nassau: 1969
- Berkel-Enschot, Tilburg en Udenhout: 1969
- Diessen en Hilvarenbeek: 1969
- Geertruidenberg: 1961-1969
- Gilze en Rijen: 1969
- Goirle: 1969
- Hooge en Lage Zwaluwe, Made en Drimmelen en Terheijden: 1969
- Moergestel: 1969 en Oisterwijk: 1967, 1968, 1969

Bron: Regionaal Archief Tilburg.

Openbaar geworden akten burgerlijke stand online doorzoekbaar!

Een nieuw jaar betekent ook weer nieuwe persoonsgegevens uit de burgerlijke stand.

Onze zoekmachine is afgelopen week aangevuld met persoonsgegevens uit de akten van de burgerlijke stand die per 1 januari 2020 openbaar zijn geworden.

Voor geboorteakten geldt namelijk een wettelijke termijn van 100 jaar waarna akten pas openbaar worden, voor huwelijksakten geldt 75 jaar en voor overlijdensakten 50 jaar. Ieder jaar worden dus nieuwe registers met in totaal duizenden akten openbaar, waarmee onze database zo snel mogelijk wordt aangevuld. Voor onderzoekers een goed begin van het nieuwe jaar!

Het gaat om de volgende akten:

- Geboorten 1919 (6.352 akten en 19.049 personen)
- Huwelijken 1944 (3.829 akten en 22.863 personen)
- Overlijdens 1969 (2.369 akten en 8.954 personen)
- Echtscheidingen 1944 (158 akten en 316 personen)

En verder nog gevangenisregisters van Breda en 's-Hertogenbosch met in totaal 2.222 akten/inschrijvingen.

Bron: BHIC.